

ФЕНИКС

1. МЕТАМОРФОЗАТА

Според един древногръцки мит олимпийските богове Хермес и Афродита толкова много се обикнали, че се слели и се превърнали в едно същество...

“Като мастило и хартия - нима можеш да ги разделиш?” (индонезийска поговорка)

Било едно прекрасно утро, когато те се появили на бял свят- една пеперуда и едно водно конче, които щели да имат твърде странна съдба. Една река ги дележала. Те били родени на нейните два бряга. И двете насекоми не били обикновени. Били някак по-различни и го усещали още от малки.

~~~

Когато пеперудата още не била пеперуда, а малка ларва тя нищо не знаела за света, разбира се. Но усещала, че е различна. И усещала, че има мисия. Че нещо съдбовно ще ѝ се случи. Тя гледала другите пеперуди, които вече пърхали безгрижно наоколо. Гледала ги часове наред, изпаднала в транс от красотата им. Така искала да бъде като тях... Но не била. А тяхното безгрижие, с което пърхали между цветята и тревите в росните утрини, огрени от първите лъчи на слънцето, ѝ било чуждо. Защото тя започнала да усеща, че те живеят егоистично - само за да покажат красотата и безкрайното разнообразие на багрите и рисунките по крилцата си, които наистина били смайващи и уникални. И за да се нахранят и наспят до другото утро - когато да привличат погледи. Отново и отново... В един хубав ден малката ларва решила, че не иска да е като тях. Вече искала да бъде себе си. Ако ще това да значи, че ще е грозна или самотна, или дамгосана. Като вълк-единак. Тя имала и една мечта - да изживее някаква велика любовна история, докато е млада, защото любовните истории ѝ се стрували много красиво нещо. Разказвала ѝ ги най-мъдрата и стара пеперуда, която живеела в този район, преди да умре. Тази пеперуда била много кротка и любвеобвилна и не похабявала живота си само в празно перчене като другите, а разказвала най- красивите човешки истории, които била видяла през дългия си (за пеперуда) живот.

Такава била малката ларва. И някак все я влечало към другия бряг на реката. Сънувала понякога, че там има някой, роден тъкмо за нея. Усещала... Най-сетне дошло време да стане какавида. Тя знаела за метаморфозата. Чудото на пеперудите. И само на още един вид от животинското царство- водните кончета... Тя изплела своя пашкул и се откъснала от света за известно време- за да се превърне най-сетне в красива пеперуда. И засънувала своята велика любовна история... Като онези, човешките, за които ѝ била разказвала мъдрата, стара пеперуда. Като тази за невъзможната, но толкова истинска, любов на Ромео и Жулиета, която бе чула да разказват по-начетените хора от селото наблизо, докато пасели овцете си.

~~~

От другата страна на реката, успоредно с какавидата, растяло едно водно конче. То изпъзляло през едно блестящо утро от водата и се залепило за една скала, за да изсъхне старата му кожа на слънце и после да се измъкне от нея, досущ като змиите. Променен. Преобразен... То усетило през онзи ден, че това е Денят – за Метаморфозата. Усетило и радост в сърцето си. “Най-сетне - мислело си то – ще изплувам от реката и от грубата си, грозна, стара обвивка и ще мога да летя и да разучавам света!...” Щяло да го види с нови очи. И да потърси нов, по-красив смисъл на живота си - вече като едно красиво, летящо водно конче. Смисъл, по-различен от

този на скучното му и самотно ежедневие преди метаморфозата, минаващо в ловене на храна и плуване из все същата, до болка позната река, която вече не му бе достатъчна. Тя не можеше да изпълни неговия свят докрай... Бъдещото водно конче мечтаеше да види света. Да лети, да се рее леко и свободно във въздуха. Да усеща вятъра... Да се погрее на слънце, кацнал на някоя тръстика...

~~~

Един и същи бил денят, в който завършила метаморфозата - и на пеперудата, и на водното конче. Нейната и неговата метаморфоза. Бил прекрасен слънчев ден. Сутринта... Капките роса блестели на слънцето този ден така, сякаш светът също се раждал отново. По-красив. Странен, чуден, неежедневен. Различен... Във въздуха се усещал мириса на този ден, който щял да бъде ден на чудеса - мирис на промяна изпълвала утрото. Всичко било заредено сякаш с повече живот от обикновено. И с очакване нещо хубаво да се случи. Или поне важно и значимо. И живата, и неживата природа около реката излъчвали това. Полъх от тази атмосфера на промяна можел да усети само един безкрайно чувствителен човек - и от скалите, и от тревите, от водите на реката, от камъните в нея, от насекомите и всички животни, които живеели наоколо. Но най-вече с очакване и усещане за нов живот, както и с прекрасно любопитство към света, били изпълнени нашите главни герои - пеперудата и водното конче.

Към обяд тя бавно започнала да разкъсва пашкула, който я дялял все още от света и от новия ѝ живот. И от така очакваната от нея любов... След известно време успяла да разкъса докрай ненужната ѝ вече обвивка и с лека болка в цялото ѝ тяло, както и в крилете, тя с известни усилия най-накрая успяла да ги разпери и да полети безцелно в топлия, слънчев ден. Първоначалната болка не я притеснила, тъй като тя била една - макар и млада - твърде мъдра за възрастта си пеперуда, и знаела, че всяко нещо на този свят се ражда с болка. Че всяка промяна и всяко ново начало изискват усилие и поставят своите трудности и препятствия пред променящото се създание. Затова тя не се уплашила. Знаела, усещала, че след тази болка ще дойде нещо друго...

И полетяла. Тя прелитала от цвят на цвят, дивейки се искрено на красотата на цветята, на свежестта на въздуха и на благозвучния ромон на реката, която си течала невъзмутимо все надолу и напред, каквото и да ставало около нея, дори да било твърде интересно. Реката (както всички реки впрочем) никога не забавяла своето темпо, подчинявайки се на вечните правила на природата, които повелявали винаги: все надолу и напред... Пеперудата се възхищавала на всичко наоколо. Направо била онемяла от красотата на този ден, независимо, че не виждала този свят за първи път - нали преди това била ларва. Но тя чувствала някъде дълбоко в себе си, че има нови очи, ново зрение за света... Чувствала се невероятно. Всичко, което виждала, ѝ се струвало прекрасно. А пък всички живи същества наоколо (а може би и неживите - кой знае?) се дивяли на нейната собствена красота - нали я виждали за първи път. Такава пеперуда никога не били виждали, колкото и красиви пеперуди да бяха пърхали наоколо... В нейните багри и рисунките по крехките ѝ крила имало нещо особено. Сякаш най-древната история на света била изрисувана върху тях... Историята на вечните неща. В особена честота трептяла тя... А на другия бряг водното конче - почти по същото време, в което тя излетяла от пашкула си - разкъсало старата си, посивяла и изсъхнала от слънцето, напичащо скалата, кожа и се измъкнало от нея, както змиите от своите стари кожи. И той бил в нов вид като нея. Чувствал се толкова лек, за първи път в живота си. И полетял. За първи път... Дишал въздуха сякаш съзнателно и се реел в простора... И между тръстиките.

~~~

Внезапно, в един кратък миг - един съдбовен миг дори! - пеперудата и водното конче се съзрели от двата бряга на реката. И тогава... В този кратък миг, който им се сторило, че продължил цяла вечност, се случила и голямата, истинската промяна. Метаморфозата с главно

М, която и двамата тайно в себе си (без да го осъзнават дори) били очаквали цял живот. Те разбрали в един вълшебен миг - от тези, които са като пролука във времето и пространството - какво им бе липсвало дотогава. Винаги. И се влюбили безпаметно и безгранично един в друг. Ей така - от пръв поглед. По-скоро от първо усещане... Между погледите им сякаш се получил вакуум. Въздухът изтръпнал. Настръхнал сякаш. И всичко живо наоколо усетило нещо особено в него. Някакво напрежение... И всички се взрели в тях като в транс. Дори и реката може би забавила своя ритъм , за да ги погледа. Не била само красотата на нейните чисто нови и прелестни криле... Нито само красотата на неговата горда осанка. Между тях имало усещане... Родила се любов. Усещане за другия, че е точно като теб и те е търсил винаги. Усещане, каквото твърде рядко се случва, за съжаление. Много животи минават и угасват без това свещено усещане...

Те, като хипнотизирани, полетяли един към друг, за да се срещнат във въздуха- точно над средата на реката. Полетяли - всеки от своя бряг – устремени, както никога дотогава. Един към друг. И малките им сърца и души преливали от толкова нови и невероятни емоции... Усещания, представи. Мисли и чувства. Така те полетели с най-чистите възможни желания към първата си среща. В първия ден след своите лични метаморфози. Като омагьосани... Предчувстващи в един миг (представяйки си, усещайки) колко красив и щастлив би могъл да бъде цял един живот заедно! Живот, който им предстоел. Със създаването, от любовта им, на нови създания - дечица, за които да се грижат. Представили си как се събуждат в хиляди прекрасни и росни утрини - винаги заедно - и как се поглеждат щастливи. И как поглеждат, пак заедно, един до друг, и едновременно, към слънцето. Те видели в своите души първите му лъчи винаги да огряват щастливия им дом... И се видели по цял ден - а защо не и по цяла нощ - да пърхат от цвят на цвят, да летят и опознават света и живота заедно. Видели се как се очароват от красотата наоколо, от местност на местност, сякаш всеки ден виждат този свят (в който отдавна били родени сами, и слепи за тази красота) за първи път. Защото са заедно. И са искали - и двамата - само това. Какво по-хубаво от един такъв живот на този свят, какъвто (и това е най-хубавото в цялата история, която ви разказвам) и двамата си представили и пожелали един с друг. Летейки един към друг...

Но когато вече били доста близо до срещата си, сърцата им се свили от внезапен, вледеняващ страх. Едновременно си го помислили... Едно и също нещо. "Но какво ще стане ако природата не ни позволи да сме заедно? Защото все пак сме представители на различни видове... А природата не позволява такава любов..." Тези мисли, които сковали доскоро радостните им и пълни с очакване сърца в страх, се родили едновременно в тях. Пеперудата си помислила още: "Това е невъзможна любов. Като в онези велики любовни истории на хората, които ми разказваше мъдрата пеперуда... Като тази на Ромео и Жулиета." И в този миг се чудела дали да е щастлива или пък нещастна. Имала основания и за двете. Ако любовта им се окажела невъзможна, тяхната история щяла да е наистина от великите и драматични истории на света. Стари и вечни като него самия... С това мечтата ѝ да преживее такава любовна история била на път да се сбъдне. Но, от друга страна, това означавало, че онзи прекрасен живот, който и двамата си представили, че ще изживеят заедно, до края на дните си тук, нямало да има шанса да се случи в реалността. Щял да си остане една несбъдната мечта и възможност. Тези щастливи дни, които и двамата едновременно усетили, че могат да изживеят заедно, щели да останат неизживени... А това е най-тъжното нещо на света. Те щели да се превърнат в сън, в блян, но не и в реалност. Щом си помислила това, сърцето на красивата пеперуда направо се разкъсало от мъка. И неговото също. Сърцата им, мечтите им, родени в един миг, били вече разбити в следващия. Какъв ден само!... Твърде много преживявания за един ден. Ден на метаморфози... "Какъв живот само е този живот!... Какъв объркан свят е този, в който сме принудени да се научим да живеем...", мислели си те, все така летейки един към друг. Не можели да се спрат вече. Или щели да живеят заедно или щели да умрат от мъка в самотата си... Или от нещо друго? И двете насекоми трескаво търсели в съзнанието си някакви опори. Някаква утеха и причина любовта им да се осъществи. Помислили си: "Вярно е, че сме

различни. Но все пак и много си приличаме по някои неща. И двамата сме насекоми, горедолу един ръст сме. Освен това и двата ни вида преживяват метаморфози...”

Те все още летели към първата си среща над реката. Унесени в мислите си един за друг, хипнотизирани от погледа на другия, те не успели да забележат, че напрежението във въздуха се е променило. Че слънчевият, топъл ден следобед се бил превърнал в нещо друго. Не вдигнали поглед към небето, за да видят надвисналите и довени бързо от вятъра черни облаци, които заплашително се сгъстявали над реката. Над тях самите... Те не усетили как другите живи същества около тях били излезли от вцепенението си и бързали да се скрият на сухо преди да е започнала бурята, която създавала новото напрежение във въздуха. Преди да е завалял дъжда... А облациите обещавали той да бъде проливен. Другите живи същества все още имали чувство за самосъхранение. За разлика от пеперудата и водното конче, които били вече безнадеждно влюбени един в друг...

“Все пак и двамата преживяваме метаморфози...”, кънтяло в главите им. Когато вече били съвсем близо един до друг и след секунди щели да се докоснат за първи път, да осъществят първата си среща над реката... една светквица внезапно продрала небето над тях и се спуснала надолу. Към земята. Към реката... И ги изпепелила за един миг.

Последвалия силен гръм, който огласил околността, те вече не могли да чуят. Вече се били превърнали в пепел, изгорени от небесния огън... Толкова крехки били крилцата им. И самите те. Така уязвими!... И така пълни с живот и влюбени само миг преди това... Само успели да усетят отчаяно, само миг преди да ги изпепели светкавицата - “Ние никога няма да успеем дори да се докоснем... Никога. Никога!...” Това чувство кънтяло в тях. И те наистина не успели да се докоснат. Приживе...

Превърнати били в пепел и така се посипали едновременно над реката. Стопили се и се сляли в нея, чак когато били вече изпепелени. Това била последната им метаморфоза. В този пълен с промени ден. И в техния живот въобще... Прекършен така неочаквано. И толкова, толкова рано...

Поне в последното си пътуване, вече разтворени като пепел в реката, те били заедно... Така пътищата им се слели в един общ път.

Винаги надолу и напред... Каквато е посоката на реката.

А може би това е най-важното пътуване?

В смъртта - последната метаморфоза...

Или предпоследната?

Кой знае?...

2. ВЪЗКРЪСВАНЕТО ОТ ПЕПЕЛТА.

(едно ново начало)

“Светът е толкова огромен, че няма нищо, което да не би могло да бъде” (китайска поговорка)

Минали бяха може би дни оттогава. Била изтекла много вода... В една река... Все надолу и напред. Никой не знае колко вода бе изтекла оттогава до момента, за който ще ви разкажа сега.

Това се случи надолу по реката. Стучи се някакво чудо. Каквито рядко се случват в природата. А може би никога... Може би всичко това е плод на моето въображение, но ми се стори че видях как от същата река, от нейните води през един мрачен, облачен ден, при една буря отново, при същото особено напрежение във въздуха, от водите на реката, в която преди време

се сля пепелта на пеперудата с тази на водното конче , се издигна една птица. Бавно и спокойно тя разпери криле и полетя над реката. Чудото бе в това, че тази птица се роди от водите на реката. Тя не се беше потопила в тях, за да лови риба например и да полети после. Тя се роди от водите. От тях получи своя живот и полетя. Беше толкова красива... Природата наоколо притихна (дори и неживата), усещайки красотата ѝ. Тя беше огненочервена. Беше птицата Феникс. Да. Фениксът е единственото живо същество на Земята, както и единствената птица, която се ражда –или по-точно възкръсва! - от пепелта на нещо мъртво. На нещо загинало преди това. Но явно заслужаващо да живее. Отново. Или поне така е според легендите, които разказват хората. Някои хора...

В тази птица туптяха две сърца, слети в едно - изпепелените нагоре по реката, преди време, сърца на пеперудата и водното конче. Затова цялата птица олицетворяваше една любов. Въплъщаваше я. Символизираше я, ако щете... Тя бе сбъдната мечта. Защото бе едно сливане. Бе един нов живот, един нов шанс, ново начало. И затова тя излъчваше безкрайна красота. И никой, който я бе видял дори за миг, не можеше да я забрави после...

Тази птица бе родена само с една мечта и цел - да обиколи света и да разбере хората. Да ги усети. Да ги обикне, ако може... А тя можеше това по-добре от другите създания. Нали не бе обикновена птица, а такава, която е родена от пепелта, от една любов, от една смърт, от една река... А и нали в нея туптяха, слети в едно, две сърца и самата бе любов, така че тя не търсеше своята “половинка” като другите същества по земята, разделени на два пола - хора и животни. И тъй като тя не търсеше и нямаше да намери в своя живот друго същество, с което да живее и да създаде дом и потомство, и с което да изживее щастливо (или пък нещастно, както често се случва, уви!) дните си, тази птица бе родена да скита по света. Винаги сама. Такава бе съдбата ѝ. А още древните хора са казали: “*amor fati*”- тоест трябва “да обичаш съдбата си”. Може би са имали предвид - за да живееш пълноценно, за да си щастлив... Или поне за да имаш чувството, че има смисъл да си там, където си. Това наистина е много важно нещо.

Природата на тази птица бе скитническа. Макар че тя бе едно антиприродно създание, по своето естество. Бе изключение, нарушение на правилата на природата. Както самата любов, от която бе родена и която пресъздаваше в своя живот. Родена от пепел. От една река. От смъртта. И нетърсеща никого в света. Просто скитаща като една душа, но не точно самотна... Скитаща като някои човешки души (или съзнания), както щеше да разбере по-късно сама. Щеше да усети... Но тя си имаше все пак своя природа, своя естественост. Подчиняваше се просто на други правила, вместо на обичайните, но все пак живееше по правила. Няма живот без никаква природа и правила... Дори да са необикновени, правилата съществуват. Просто има различни природи. Сигурно са много видове. Някои от които, изглежда, са по-уникални от други. Може би по-благородни? Кой знае... Но винаги някои са по-красиви, струва ми се. Тази птица имаше късмета да е родена и да живее по красиви правила. Странни, но също толкова истински като всички други. Може би беше родена под щастлива звезда, както казват хората. Те си имат едни такива изрази. Мъдрости и поговорки, с които изразяват това, което са успели да научат от живота. И всичко това бе и винаги ще бъде толкова красиво... Но на птицата ѝ предстоеше да го усети и разбере. Всичко това и още много. Неизразимо в думи... Почти.

Тази странна птица изглеждаше много самотна на хората и животните, които бяха имали късмета да я зърнат. Но не беше. Е, добре... Само понякога. Тя започна да обикаля света. Летя много... Прелетя над поля и села, над морета, планини и градове. Над оживени и преливащи от трафик и задръствания, както и над самотни, пътища, по които рядко някой стъпваше... Хората, които я бяха видяли, поразени от красотата ѝ започнаха да разказват на другите, които не бяха имали този шанс, за нея. Разказваха само хубави неща. И така тя се превърна още приживе в легенда. В мит - който бе красив като нея самата. Хората казваха, че носи късмет. Само да я зърнеш дори. А още повече - да те докосне нежно с крило по лицето или косата, както понякога правеше... Те казваха още, че тази птица вижда всичко. Същото казваха и за Бог...

Тя наистина виждаше и усещаше всичко по пътя си, скитаща по света. Интуитивно, без да иска дори, без да се насилва или да се учи на това - тя не само разбираше, но и усещаше хората. Както усещаше себе си... Нали бе чудо. И изключение от правилата на природата, едно от които бе егоизмът, заложен в животните и хората, за да оцеляват... Но някои хора (а може би и животни - почти със сигурност!) надскачаха този първичен принцип. Техните души бяха сродни с душата на тази птица, родена от пепелта. И тя, и те живееха в разрез с правилата на живота и оцеляването, изпълнени с мир, любов и нежност... С нещо като умиление към света. Когато го наблюдаваха тайно. Със своя птичи поглед...

Тайната на птицата се състоеше в това, че тя се хранеше със залезите. Особено с красивите... Това ще рече - с най-нежните цветове на небето и особената полуздрачна светлина, която огрява света по странен начин по залез слънце... Хранейки се по този начин, птицата отново бе в разрез с правилата на храненето в природата. Защото залезите, разбира се, не са никаква нормална, материална храна, от каквата се нуждаеха всички останали живи същества. Всъщност - с изключение на растенията, които фотосинтезират, тоест хранят се със светлина!... Фениксът просто наблюдаваше с най-изострени сетива, с повишена чувствителност и нежност света, а съответно и живота, именно по залез слънце. И от онова, което изживяваше тогава, се изпълваше с любов и с чувство за вътрешен мир. Както и с енергия за живот... Повече, отколкото по което и да е друго време на денонощието. От само себе си се подразбира, че залезите са по-благородна храна от всяка друга, тъй като от тях не получаваш само енергия за живот, но и се изпълваш с мир и любов към света. А това не всяка храна може да даде на хранещия се...

Птицата летеше по света. Тя надничаше скришно, без да уплаши никога никого, през прозорците на домовете на хората. И отново обичаше да го прави привечер, в най-нежните часове, принадлежащи и на деня, и на нощта, едновременно. Понякога чуваше плача на бебета, лежащи в техните малки креватчета. Случайно улавяше и невинния поглед на някое, уплашено от нещо, дете, както и погледа на бдящата майка... Усещаше и погледите на влюбените двойки, които срещаше по пътя си, по улиците или в домовете им. Двойки, вървящи през живота ръка за ръка. Поне в даден момент... Помагащи си, обичащи се... Поравно. Наистина това бе най-рядко срещаната гледка, както и усещане, по света, но тогава душата на птицата запяваше, защото усещаше най-истински ритъм на живота. Чувстваше как той пулсира и в нея самата. Може би защото нейното сърце представляваше сливането на две сърца, които пожелаваха всекиму своята съдба. Дори на тези, които не мечтаеха за това да бъдат винаги с някого. И които дори не усещаха своята самота...

Птицата Феникс съпреживяваше и много болка, разбира се, защото болката доминираше над света, над който тя летеше неуморно. Испитваше сякаш състраданието на Исус към хората, които усещаше да страдат. Някои от тях, по някакви техни причини - сякаш безкрайно... Изгубени. Твърде сами... в нощта. Толкова много искаше да им каже, че всичко ще се оправи... Дори и за тях, изгубилите всяка посока и надежда в живота си. Изгубили пътя пред себе си. И невиждащи нищо. Само сякаш опипващи в мрака за път. Напред. "Все напред и надолу"... Това бе ритъм на реката, който познаваше птицата, и който може би всеки можеше да постигне... Толкова ѝ се искаше да им каже, че всичко ще бъде наред. Дори и това да беше лъжа - от онези, за които хората казват, че са благородни... Искаше да им внуши, да им обещае, че след болката и нощта винаги идва утрото, независимо дали сме го чакали и дали сме се надявали да дойде или не. Искаше ѝ се да можеше да им донесе вода от животворната река, от която се бе родила, за да измие с тази вода лицата им, да отмие сълзите им и да излекува изранените им, от вървене през грубия живот, нозе. А реката бе станала животворна, откакто бе осветена от любовта и пепелта на двете създания, слели се в нея...

Въпреки че някак успяваше да обича хората по принцип, най-скъпи на душата ѝ бяха онези от тях, които срещаше по света и бяха изпълнени със същите като нейните, фини и прекрасни, чувства. Онези, които бяха изпълнени със същата любов и нежност към света, който - тя знаеше много добре това! – може би ги бе наранил най-жестоко, но те някак му бяха

простили... Тези хора винаги бяха малцинство и имаха същия този птичи поглед като нея и възприемаха света чрез него, въпреки че не летяха, а ходеха като другите хора по земята. Те бяха родени наблюдатели. Птицата усещаше как душите им се издигаха и бяха леки, чисти и красиви... И... спасени. За разлика от другите души, които тя срещаше, за съжаление. Освен това тези хора, също като нея, се хранеха със залези... Някак си се бяха научили на това, въпреки че може би не беше естествено. И те бяха едно изключение от правилата на природата. Тъй като бяха родени от жена, а не от река или от пепелта на една любов, разбира се, те имаха нужда все пак и от другия вид храна, обичаен за хората днес. Но това е биология и няма значение, след като умееха да се хранят и със залези. Умение, което говори много за развитието на един човек...

А защо точно със залези ли? Ами защото изгревите са любими на хората, които се намират в някакво ново начало или разцвет на живота си и имат нужда да се заредят със сили и воля за живот за него. А залезите са насъщни за онези, които са по-скоро уморени от живота и искат да си починат от него... И които обаче не са готови още да посрещнат смъртта, а само жадуват покоя, който мята върху земята одеалото на нощта. И изгревите, и залезите са безкрайно красиви, но носят различна енергия. Все пак любовта и невинността в началото и в края на пътя са различни...

И тъй като тези хора обичаха залезите и изпитваха най-голяма нежност към света именно по това време на денонощието, птицата често ги виждаше да вървят сами по залез слънце по някой крайградски или крайбрежен булевард. Или по някой селски път. Или дори без път - през полета и гори... Но винаги с лице, обърнато на запад, досущ като слънчогледите. И с очи, озарени от особена светлина и излъчващи един особен живот... Можем да ги наречем ловци на залези. Тези хора винаги се струваха на птицата толкова самотни... Много повече от самата нея, защото тя все пак не търсеше своя спътник в живота като тях, с който да бъде до смъртта си - дори да го търсеха неволно, без да го признават и пред себе си... А те не си бяха никога самодостатъчни... Каквото и да правеха. Тези бедни ловци на залези. Дори и да се чувстваха понякога самодостатъчни и да се опитваха да изглеждат така в очите на другите. Дори и да бяха погребали дълбоко в сърцата си всяка надежда за това да намерят някой, в който да намират винаги опора, и макар да бяха така потресавашо красиви в самотата си. В свещената си самота, на лов за поредния залез... И така силни в слабостта си. И смели... Птицата знаеше, че те имат и винаги ще имат нужда от някого до себе си. Някой, който да ги разбира и обича, както тя можеше да ги обича. Тя обаче не можеше да спре полета си около земното кълбо, за да остане при когото и да е. Не можеше да хвърли котва, така да се каже... А те имаха нужда от някого, защото, както гласи една арменска поговорка, *самотата подобава само на бога...* Въпреки че те се справяха с живота твърде добре и сами. И вървяха сами, толкова гордо изправени... С такава красота и нежност в очите си. Макар понякога - и с гняв и гордост, и с отвращение от долните истории на света. Но най-често - с някаква любов. Ненасочена... Разпиляна като прах от вятъра по света, към залеза... Може би похабена. Или захвърлена. Като ненужна. Въпреки че ненужна, излишна любов, поне на този свят, няма. Всъщност – никъде няма...

Поне птицата вярваше, че не е похабена никоя истинска любов. Че не е била напразно. Тези малцина ловци на залези сред хората бяха нейните сродни души. И затова, когато срещнеш по пътя си такива хора, тя винаги се спускаше по-ниско от обикновено и ги докосваше леко с крило - по лицата или косите им. Леко като вятър. Без те да разберат, че не вятъра ги е докоснал, защото Фениксът притежаваше и това уникално свойство понякога да става невидим за хората наоколо. И когато те биваха докоснати от птицата, те само се усмихваха леко и се чудеха защо са в толкова прекрасно настроение този ден. Защо така изведнъж им е олекнало на сърцето и ги е обзело едно толкова рядко за тях чувство на спокойствие и щастие, а не привичната им болка - на самотния вид любов, която изпитваха... Очите им тогава греяха по-нежно дори от залязващото слънце. Те се чудеха на това усещане, защото по принцип тези хора бяха ужасно неспокойни. Дълбоко в себе си. Разтревожени за толкова неща... За себе си,

за света... За целия свят, отразен в тъжните им очи. И в техните сълзи от време на време. Защото по принцип те страдаха много. Твърде чувствителни бяха... Са... И тези вълшебни мигове на спокойствие, щастие и нежност, по залез слънце, бяха подаръка на птицата Феникс за техните чисти и твърде неспокойни души. И толкова красиви... Птицата бе влюбена и в косите им... Те - незнайно по каква причина - почти всички имаха дълги и меки коси, по които залязващото слънце запалваше меки пламъци. Да... Косите и очите им... Това запомняше най-вече птицата от вида им.

Но птицата с две сърца, туптящи в гърдите ѝ като едно, обичаше хората по принцип. Тя обичаше и тези, които предпочитаха изгревите, както и тези, които като нея обичаха залезите. Въпреки че, разбира се, имаше и хора, които не обръщаха внимание нито на изгревите, нито на залезите. Защото бяха по-практични или по-рационални, или пък по-егоистични от другите. На птицата тях и беше най-трудно да обича, но обикновено намираше все нещо, за което да се хване. Нещо ценно улавяше дори и в тези хора. Малцина бяха хората, които тя усещаше като наистина ужасни. Противни и с излъчване на хора, които например с удоволствие биха причинили съзнателно болка на другите... Хора, които са сериозно омърсени. Тя ги усещаше... и потръпваше от хлад и отвращение. Но тя умееше да стои далече от такива хора. Иначе може би щеше да умре твърде рано...

Веднъж едни деца успяха да я уцелят с прашка, докато си играеха уж невинно, и раниха зле едното ѝ крило. Успяха, защото тя не се пазеше от децата по принцип, но и те понякога можеха да бъдат много жестоки. Несъзнателно жестоки... Затова не ги бе избегнала. Птицата се справи лесно с тази рана. Нали все пак бе птица, родена от пепелта и смъртта. И от водата. Тя знаеше как да превръща болката, слабостта и раните в сила и нов живот. Като истински Феникс. Без грам злопаметност и отмъстителност. Без обида, озлобление, омраза... Просто умееше да се възстановява бързо и да забравя лошото. Достатъчно бе да я докоснат лъчите на залязващото зад планината или над полето слънце... Залезите не само я хранеха, но и я лекуваха.

По време на свободния ѝ полет по света, единственият по-тежък случай в живота ѝ, след който много трудно се възстанови, беше срещата ѝ с един самоубиец. С неговия свободен полет към смъртта... За добро или зло - случи се в една от любимите ѝ вечери. Такава, в която света бе обял в любимите ѝ багри, и в която Фениксите се чувстваше щастлив летейки над един градски квартал. От тези, които хората наричат гета, но от които тя бе много очарована понякога, незнайно защо. Испитваше някакъв особен сантимент към тях... Ненатрапчиво надниквайки през няколко прозореца, птицата тъкмо бе видяла отново нещо, които я изпълниха с чувство за красота, мир и любов... Бе съзряла как една майка, от едно бедно, но младо и влюбено семейство, повиваше своето новородено бебе и го слагаше да спи в неговото малко, уютно креватче. Тя бе изпълнена с така вдъхновяващото, и съвсем ново за нея, чувство за това какво е да си майка и да повиваш бебе. И то твоето собствено... Чудо, сътворено от любовта на двама души, получили тази висша благословия да създадат чисто нов живот... Младата майка усещаше това чудо именно тази вечер така силно и истински. За разлика от много хора, за които вечерта беше една най-обикновена вечер от тяхното ежедневие, през която те не усещаха нищо особено. Птицата се позадържва около тази майка, защото нейното усещане за нов живот, както и за чудото, което представлява живота на хората въобще, беше едно от любимите усещания, които Фениксите познаваше и търсеше по пътя си... Затова птицата послуша дълго приспивната песен, която тази жена пееше на своето бебе, макар че навярно то още не разбираше думите на песента. Но тя пееше нежно. А то усещаше тази нежност и можеше да заспи спокойно...

После птицата се спусна към друг прозорец, където пък едно младо момче приготвяше вкусни пържени картопки и някаква странна деликатесна салата, пригласяйки на песента по радиото. Птицата усещаше ентузиазма и вдъхновението, макар за кулинарни творения, а не за произведения на изкуството, на това обикновено, хубаво и влюбено момче, което чакаше в скромното си жилище едно също така обикновено момиче и се чудеше дали ще успее да я

очарова с това, което бе приготвял цяла вечер в кухнята, мислейки си влюбено само за нея. И пригласяйки на радиото нежно и тихо. Той с нетърпение очакваше тяхната първа нощ заедно. Очакваше първата си нощ с момичето, в което бе отдавна влюбен. Защото тя му беше обещала, че ще остане... Бе му обещала всичко, което значи това и той за втори път в живота си се чувстваше толкова щастлив... Тъкмо тази вечер. Фениксът покръжа ненатрапчиво и около него по-дълго време. Птицата обичаше да попива емоции като тези от хората. Тогава ѝ беше най-лесно да изпитва нежността и любовта, които ѝ бяха изначално присъщи. Сякаш бе родена да ги изпитва и разнася по пътя си. А и обичаше да слуша приятна, мелодична музика, каквато се носеше от радиото в квартирата на това момче...

Изпълнена с красиви и обнадеждаващи за бъдещето на света чувства и гледки, птицата полетя отново напред. И вече си представяше как спокойно ще прекара тази нощ, летейки в тъмнината към следващия град по пътя ѝ, към следващата спирка в живота ѝ, с олекнала и окрилена от видяното щастие душа... Но внезапно, в същия квартал, който още не беше напуснала, съзря на покрива на един от жилищните блокове един човек. Едно момче. То се канеше да скочи. Право надолу... Тя усети, че то искаше да падне... На твърдия, безмилостен паваж. Или да полети! Това щеше да е единственият му полет. Както птицата добре знаеше, хората не можеха да летят. И тези от тях, които дръзваха да опитат без помощта на самолети, делтапланери или парашути, полетяваха само веднъж в живота си. Към смъртта. Най-често първият полет на хората бе и техният последен... Тя знаеше още, че тези неразумни хора, които знаеха като всички хора, че не могат да летят и действаха против правилата на природата, полетявайки към бездната надолу, бяха обикновено (всъщност винаги) ужасно измъчени и нещастни. Неспособни да понасят повече живота, който им бе даден. Този, същият живот-чудо, прекрасен за много други в този момент! С който те не искаха вече да разполагат. С който не можеха, по някаква тяхна си причина, да се справят като всички останали живи същества. Поне в този момент. Който обаче те можеше да не изчакат никак да отmine. Може би нещо им беше сбъркано на тези хора. Може би нещо болно имаше дълбоко в тях... Неизлечимо дори... Може би. Никой не може да прави сигурни изводи за неща като тези.

Птицата усещаше интуитивно всичко това. Но не го бе виждала с очите си, видели вече почти всичко. И които бяха вцепенени от ужас сега. Тя не можеше да го спре. И момчето полетя надолу... Беше толкова младо, както често се случва. Фениксът видя всичко като на забавен кадър... А колко мирна и красива бе тази вечер! Чудна. Меко време. Идеално за живот... Но не и за този човек явно. Момчето затвори очи, стоекки на ръба на сградата, а после разпери ръце бавно и някак толкова тъжно, и полетя... Беше ужасно млад. Толкова често бяха ужасно млади нещастните хора, решили да предприемат единствения полет в живота си... Тя не можеше да го спре. Той вече летеше надолу. А горе, на покрива на блока, от който бе скочил, вятърът развя в разни посоки няколко снимки, които той бе държал преди да „полети“. Не се виждаше добре какво беше уловено за вечността на тези снимки. Можеха да бъдат много неща. Вариациите на тема “човешко нещастие” май клонят към безкрайност... А той вече летеше надолу. И може би щеше да направи още някой нещастен с това си дело. Ако някой – жив! - го обичаше на този свят... Така ѝ се искаше да може да му даде крилата си назаем. Птичите крила. Или ако трябва дори завинаги... ”Да ги задържи момчето, ако иска!” Но не можеше. Не можеше... Тогава Фениксът излезе от вцепенението си и полетя бързо към него. Пресрещна го във въздуха. И го погали с крило по лицето, тялото, косите... Както правеше и с други хора преди, на които странно им олекваше, усмихваха се и бяха щастливи поне вечерта, когато птицата ги бе докоснала. Но сега беше различно. Сега Фениксът вложи много повече... Вложи цялото си същество в това докосване - до човека, дръзнал да наруши природните правила и полетял като птица. Само надолу, за разлика от птиците, уви...

И чудото се случи. Малко преди да достигне до твърдата земя, самоубиецът се усмихна... С такава светлина и ведрост в очите си, каквито не бе притежавал никога през живота си. До този последен миг преди смъртта. Усмихна се като човек, който се надява, който знае, че всичко ще бъде наред. Като човек, изпълнен с нежност, мир и любов. Като човек, който вече не

се страхува и е прозрял скрития, под всички видими пластове, смисъл... Който е прозрял великото тайнство на живота и света. Такива, каквито са. Каквито не бе могъл да ги приеме до този момент... Като човек, чиито очи и душа са изпълнени до краен предел с красота. Която вижда и усеща от света наоколо. Изпълнени с вяра...

И самоубиецът беше щастлив. Поне в мига преди да умре. И това бе нещо. Случи се, благодарение на докосването на Феникса до него в полета му към смъртта. Благодарение на това, че птицата за първи и последен път в живота си преля толкова много от себе си в някой човек, който докосва... Вля в неговите душа, сърце и съзнание, цялата красота и надежда, които самата тя бе видяла и събрала в спомените си по своя път. Всички вълшебни мигове, които бе усетила... Всички най-красиви залези. Изгревите също... Тя успя да изпълни самоубиеца с нежността и любовта към света, които тя носеше в себе си и от които бе родена. Така той умря, достигайки земята, умиротворен и щастлив... И това имаше своето значение, макар че той нямаше да живее с тези чувства. Само умря с тях. Твърде късно беше за него да живее. Макар че бе и твърде рано да умре...

Фениксът така и не можа да спре полета му към смъртта, но поне направи този полет щастлив. Но само след миг самата птица падна като мъртва на земята долу... Защото нищо в природата не се губи. Запазването на равновесие е един от принципите, върху които е изграден този свят. Когато някой е щастлив, друг е нещастен. В един и същи миг... Навярно винаги. За съжаление. Такъв е животът. Когато някой се ражда, друг умира. И така кръгът се затваря. До безкрайност може би... Цикълът се повтаря, за да продължи да се върти и да съществува света. Никога всички хора не бяха едновременно щастливи, или пък нещастни... За добро или зло. Сигурно и за двете... Може би защото хората са твърде много. Но и малко да бяха, пак щеше да е същото навярно. Това, което за едни е зора, за други означава залез. И обратното...

Птицата знаеше всичко това много добре, когато отдаде душата си на самоубиеца. Тя знаеше какво ще последва. Или поне предполагаше... Не беше сигурна дали ще успее да го понесе и дали ще оцелее, но реши да рискува. И когато в него се вля цялата красота и надежда, които тя бе видяла и събирала грижливо по пътя си в своето сърце, превърнало се в храм за тях - в същия миг тя пое в опразнените си душа и сърце цялото негово нещастие, цялата болест на неговата душа. Въпреки всичко тя не очакваше... И се учуди в мига преди да припадне от болка, как е възможно в едно човешко същество (и то толкова младо!) да се е събрала толкова много неизлечима мъка. Толкова скръб...Сякаш всичката горест на света се бе събрала в неговата отчаяна, безнадеждна душа, неவிждаща път пред себе си. А и пред света...Потънала в абсолютен мрак. Без да знае в него как да живее...Мрак, който е изпълнен докрай с рани и болка, и в който не остава място за нищо друго... Кое е най-страшното нещо за всяка една душа. Независимо дали на човек, или на животно, или на нещо друго...

Сърцето на птицата просто се разкъса - като от гръм от ясно небе - от толкова много болка, която усети...Която ѝ се стовари толкова изведнъж. И затова тя падна полумъртва долу...За първи и последен път в живота си...

Птицата успя да се събуди от мъртвешкия си сън чак след три денонощия. Лъчите на три залеза не бяха успели да я стоплят с нежните си ласки... За първи път. Може би тя нямаше да се събуди и от третия залез, ако слънцето нямаше и помощник... Защото близо до мястото, където бе припаднала птицата течеше река. Така че на третия ден птицата успя - тъкмо при последните лъчи на слънцето, които я докосваха нежно по крилете, по клепачите - успя да отвори бавно очи...Чувстваше се сякаш се връща от оня свят...И толкова изтощена.

Но нали бе птицата Феникс - кое живо същество, ако не тя може да възкръсне от смъртта?... Помогна ѝ и водата, чийто тих и кротък, и монотонен ромон достигаше бавно до слуха ѝ... Нали все пак бе родена от водата. От нея бе поела първия си полет към света. А и се "хранеше" със залези. Беше ѝ трудно, въпреки всичко, да се възстанови след преживяното.

Затова остана да лежи доста време - ей така просто, отпусната, събираща бавно сили от спокойствието и тишината, и вечната мъдрост, които ѝ навяваха ромона на реката и лъчите на угасващото зад планината слънце.

Птицата полежа дълго- докато не събра сили да разпери криле и да полети бавно в спускащата се вече нощ. Все още потръпваща при ехото, при спомена за отчаянието, мъкмата и безнадеждността, които бе попила от самоубиеца, при доброволното ѝ докосване до него. Тя полетя и скоро достигна до едно прекрасно място- реката се вливаше в едно езеро наблизо. А в езерото Фениксът съзря смътно два силуета. Във водата...Те се къпеха. И се целуваха. Птицата разпозна, че това са силуетите на едно момче и на едно момиче... Вечните два силуета! Тя усети, че те са чисти в мислите и в телата си. И че бяха безгранично щастливи в този момент. Чувстваха се като в рая... Така дългочакания... Изгубения рай. Усети, че това бе залезът на живота им. Щеше да бъде най-хубавия и щастлив за тях двамата залез, който щяха да си спомнят до края на живота си...И за който щяха да разказват впоследствие на своите деца (и приятели), спомняйки си го с умиление, както и с безкрайна носталгия и тъга. Защото щеше да си остане завинаги минало. А миналото най-често е невъзвратимо... Тя усети още, че може би всеки от тях щеше да има свои деца с друг човек. Нямаше да имат общи деца, а и живот. Но те не знаеха още това. И бяха щастливи. По разни причини. Бяха толкова щастливи... Силуетите им, чисти във водата и в любовта им, се открояваха навътре в езерото, на фона на последните розовозлатисти отблясъци по езерото и по небето от залязлото вече слънце. Те се докосваха толкова нежно...Беше толкова красиво...За първи път птицата я заболя от красива гледка... Защото тя щеше да носи вече завинаги раните на самоубиеца...В своята душа. В своето съзнание. Тя носеше вече, макар и туширан, утешен в нея, част от скръбния поглед към света на сърцето на самоубиеца. А един измъчен, болезнен поглед може само да се натъжи от красотата... Или от усещането за нечие друго, чуждо и така невинно щастие... И за първи път в живота си, започнал от онази река, Фениксът заплака. Но това бяха сълзи на освобождение. Птицата остана така дълго. Загледана в тези два силуета, къпещи се в езерото. Гледа ги толкова дълго... Докато не я заболяха очите и не престана да се взира във вече пълната тъмнина наоколо. Защото нощта вече бе покрила със своя, понякога така уютен, мрак земята. Вече нищо не се виждаше. И може би така беше по-добре...

Птицата летя така, докато различните сезони с тяхната различна красота и различни трудности се редуваха пред очите ѝ. Тя естествено се уморяваше понякога от летене, но повече от това, което виждаше и усещаше от света и хората, които срещаше по пътя си. Но все някак, за повече или по-малко време, успяваше да се възстанови... И тъй като душата ѝ живееше под формата на музика, вътре в птицата звучеше ту някаква прекрасна хармония, ту адска дисхармония, в зависимост от това дали се чувстваше добре или зле, дали бе уморена или пък вдъхновена за живот... И в зависимост от това какво усещаше и попиваше в даден момент от света около себе си. Защото гамата от емоции и състояния, които един човек с душа, притежаваща птичи поглед, може да изживее е твърде разнообразна. Тя варира в огромен диапазон и е толкова противоречива...

Нужно ли е да споменавам, че най-красивите и хармонични мелодии зазвучаваха в птицата при най-вълшебните залези, в нежната, мека и някак тъжна светлина, при която светът изглеждаше едно по-добро място за живеене от обикновено... А хората изглеждаха по-благи и разбиращи се помежду си. А дори и по-щастливи понякога. В светлината, на която животът изглеждаше като едно чудо, като едно прекрасно тайнство...

Естествено такива вечери бяха редки – много по-рядко се случваха в сравнение с пътните, в които слънцето „просто” залязва... Защото не всяка вечер залеза огрява света с вълшебна светлина и измива раните му... Докато не ги излекува и живота не засияе в някаква неподозирана чистота. Рядко, наистина рядко се случваха такива вечери...

Но освен залезите, Фениксът обичаше и други неща, които-винаги щом ги зърнеше- му даваха сили или го изпълваха с нежност. Такива неща бяха например маковете, които цъфтят по полетата и най-вече край железопътните линии през май...Или пък тополите и плаещите върби, които растат край реките, като верни техни спътници и стражи. Реките вече знаете защо

обичаше. Но не само за това...А и например защото техният ромон е така успокояващ и нежен. И сред объркания свят, течението им е така трогателно еднопосочно...

Фениксът обичаше и моретата. И особено техните брегове. И самотните плажове. А също и храмовете, построени от хората. И равномерно пръснати по света, обхванали го в една нежна, но и жестока понякога мрежа от вяра...От задължения, и упование. Изисквания и утеха...От Бог- реален или измислен от хората, но във всеки случай безкрайно нужен за тях.

И най-вече за техните души. И съзнание...Обичаше и звездите, трепкащи в небето (дори може би когато бяха вече отдавна угаснали!). И да ги гледа нощем, докато не се уморяха очите й... Обичаше и пустините, и редките цветя, които растат в тях, или по суровите върхове на най-високите планини. Като еделвайса например. Защото колкото по-рядко срещано е едно нещо, толкова по-ценно е то...И толкова по-ярка е красотата му- ако притежава такава по принцип.

А особено скъпи на душата и очите на птицата бяха слънчогледите. Защото чувстваше в тях нещо сродно...Чувстваше, че те са нещо като метафора на самата нея. Защото със своя предан поглед, те следят пътя на слънцето, а може би и на самия живот, по небето. От изток на запад... И на тях то бе нужно- както и на нея. “Може би наблюдавайки слънчогледите, на древните хора им е хрумвало да почитат Слънцето като бог... Защото на различни места по света то наистина възплащава най-древната идея за Бог. Ако в древността въобще е имало слънчогледи... Но сигурно е имало. Щом има Слънце, трябва да има и слънчогледи... Такава е логиката, която движи този свят.” Така си мислеше веднъж птицата. Защото тя освен че чувстваше безкрайно много, умееше и да разсъждава разумно понякога...

Тя обичаше и трафопостове, градските булеварди, блокове и квартали дори. Особено когато прелиташе край разни градове по залез слънце. Обичаше ги като невинните деца на града, които скитат най-често нерадостни из него...Но имаше една особена красота и създаденото от човека...Твърде различна, но за най-...фините очи стояща редом до красотата на създаденото от природата...Птицата обичаше дори правите линии и острите ръбове на високите сгради. За съжаление така подходящи за отчаяни самоубийства на някои нещастни хора, които живееха в тях... Та когато си изпълнен с любов, и сърцето ти е отворено за всичко, си способен да видиш красота дори и в кофите за боклук!... И в мръсните, мършави градски кучета и котета, които ровят за прехрана в тях.

Птицата обичаше да гледа и как красиво светят фаровете на колите, които осветяват пътищата в тъмнината на нощта. След залез слънце... Светещи като фаровете в морето за изгубените кораби...

3. ПОСЛЕДНИЯТ ЗАЛЕЗ

“Светът е като прозорец - всеки идва да надникне и отминава” (арменска поговорка)

“I will stare at the sundown, until my eyes go blind...” (от песен на Pearl Jam)

В един момент птицата усети, че вече е натрупала достатъчно тъга и мъдрост. Бе раздала достатъчно любов и нежност, а и по-добро настроение, на хората. Беше научила най-важните уроци на света. Най-важните правила. Бе видяла много хора да умират и други да се раждат по света в едно и също време... Бе усетила чудото на живота. Тя - птицата, родена от смъртта. Всичко това, прецени тя в този момент на равносметка, е повече от достатъчно за един пълноценен живот на този свят. Кратък или дълъг беше нейният живот? Никой не знае... Никой не разбра. Дори самата птица. Това някак нямаше значение.

Тя бе успяла да обиколи света вече. Или поне имаше такова чувство. Както и да го обикне. Въпреки всичката болка, която усещаше че той причинява у хората. Бе видяла всичко в живота и света. За което и бе родена. Тя изпълни мисията си на този свят. И ту бе тъжна, ту- щастлива, но винаги така изпълнена с нежност и състрадание. С една дума - с любов.

Фениксът, както вече споменах, бе виждал далеч не само красиви неща като почти нереалните мир и спокойствие по залез слънце. Тази птица усещаше като своя човешката болка, чрез вживяване в чувствата на другите... Многото начини и причини, по които хората страдат на този свят. И дори се беше разгневявала на Бог. Отричала се бе от него. Защото тя като че ли започна да вярва от един момент нататък, след всичко, което видя, в някаква висша сила, която ръководи съдбите на хората. Въпреки че винаги остава място и за свободната воля, според онова, което научи птицата по пътя си...

Но в тази специална вечер, в която бе решила, че за последен път ще гледа залеза на Слънцето над тази земя, тя усети нещо, което и някои усещат като нея- но твърде рядко- в някакви вълшебни мигове на откровение... На единение... "С какво?", ще попитате. С целия свят, струва ми се. С Бог. С живота... С хората. С всичко... С всички... В тези мигове, както и сега, в своя предсмъртен час, тя усещаше, че колкото и болка да има на този свят за хората, колкото и смърт, болезнени раздели, тъга, несъвършенство (на пръв поглед) и неспокойствие, колкото и тревога, трескавост, хаос и безредие да има - тя усещаше, че всъщност някъде много дълбоко (или много високо, което е същото!), на някакво невидимо ниво, всичко на този свят е всъщност свършено... Уравновесено до безумие, до хаос... но все пак свършено. И че болката, разделите, самотата, половете, смъртта дори са дар за хората, колкото и ужасно да звучи това отначало... Докато не свикнеш... Дар, който прави техният живот по-истински, по-красив... По-жив. Че тези именно неща са техният шанс за пречистване. Ако успееш да ги приемеш и изживееш по правилния начин... Ако тръгнеш във вярната посока... И успееш да я запазиш през целия си живот. Да внимаваш на всяка крачка да не я загубиш... А тя е само една (и винаги е била!) - все надолу по течението... Докато не се роди в теб любов. И докато не разрушиш в себе си всички граници. Веднъж завинаги... Да. Вярната посока - накъдето и да сочи във физическия свят - има само едно име. "Любов". Кратко и ясно... Тя именно дава редките вълшебни мигове на хармония... Тя убива, но и тя пречиства. Тя лекува. И спасява... Ако издържиш на болката, дебнеща в нея. В тези мигове птицата усещаше, че всъщност не може, както изглежда на пръв поглед навярно, да бъде направен по-добре този свят! Този живот... Че не могат да бъдат променени към по-добро. Че никой не може да ги измисли и създаде по по-свършен начин от Бог. Колкото и несъвършен да изглежда този начин. Това е свещеното усещане, че нещата трябва да бъдат такива, каквито са. Вълшебно чувство! В него изчезва всеки гняв, всяко озлобление, бунт и съпротивление. Всяка омраза се стопява. Това усещане е тъжната мъдрост, за която говорят хората. И то наистина е свещено. Дори и да няма Бог. То е нещо като смирение. Пред сътвореното. Пред правилата. Пред изживяното също... Пред висшите закони, които управляват този свят, по Божията воля, или по волята на някаква сляпа, и дори жестока, сила. Те са си правила. И някак никой не може да измисли по-добри, колкото и лоши да са тези. Това чувство именно аз наричам смирение. А не примирение... А преклонението пред чудото, наречено живот, което познаваме всички, но малцина може би са усетили по този свещен начин - ще нарека това чувство ЛЮБОВ. Висша любов.

То е и молитва. Сложно е да се обясни каква... Например молитва всичко да бъде наред. То е и като целувка... От Бог... Ако той съществува. И ако е Личност... Но като въздушна целувка. Защото всички други видове целувки са твърде земни. Твърде напомнят за плътта... Дори и целувките по челото и косата, които са най-невинните и нежни целувки, които си разменят хората... Незнайно защо, но само любовта, измежду всички човешки чувства, които са истински и имат основателни причини, каквито са и омразата (често родена от болка), завистта, неудовлетворението, депресията, фрустрацията и така нататък - само любовта има привилегията да може да подрежда поне за малко този свят, потънал в безкраен хаос на пръв поглед... И вярвам, че който е, или е станал, достатъчно чист в сърцето си непременно е изпитвал, или ще изпита, това чувство някога през живота си...

След като птицата усети, че всичко е видяла, отлетя и кацна на върха на една планина. Сред снегове и ледена красота. Бе решила, че е време да умре и отиде далече от хората, далече от

ежедневния свят, за да стори това. Реши да умре по залез слънце. Може би с това искаше да уважи и спази вечния принцип, че това, което ни лекува и спасява, също така може и да ни убие. И обратното. Че всеки лек в по-голямо количество се превръща в отрова. Винаги. Както и че всяка отрова - в някакво по-малко количество - може да послужи и като цяр за някого. За някаква болест. Душевна или физическа...

Фениксът стоеше на върха на планината, с прибрани до тялото криле, и си спомняше най-красивите места и хора, които бе видяла по пътя си по света. Беше ги виждала винаги само веднъж... Тя изпитваше носталгия винаги... Искане й се неведнъж да остане на някое красиво място, или до някой красив човек, който бе съзряла. Чиято атмосфера бе усетила и обикнала... Но не можеше. В един момент ежедневието щеше може би да убие красотата... Птицата знаеше, че това се случва непрекъснато на хората, а също знаеше и че красотата се възражда отново - в онези вълшебни моменти. Че тя може да възкръсва над ежедневните грижи от време на време... Но Фениксът си беше със скитническа душа. Беше скитник по рождение. По природа... А скитниците – и хора, и птици - носят в себе си доста носталгия по разни места и хора, които са обичали някога... Когато скиташ по света, можеш да носиш в сърцето си винаги като образи и спомени хората (и въобще създанията), които си обикнал на някое място, а по пътя си да виждаш нови и нови, които да обикваш. И така да натрупаш повече любов, скъпи образи и спомени, отколкото ако останеш винаги до един човек или на едно място, които обичаш... Но и в това има чар, знаеше птицата. Трябва да има на този свят, и от единия, и от другия вид създания. И от домошарите, и от скитниците... Впрочем Фениксът бе усетил, че имаше и хора, които дори и цял живот да прекарваха на едно място, и сред едни и същи хора, бяха със съзнание и душа, неспокойни и скитащи непрекъснато, на воля... Дори и тези хора физически да не се движеха в пространството... И тези хора най-трудно и за кратко, биваха улавяни в клопките на ежедневието. Защото нечии души и съзнания (чистите може би?) не познават окови и граници. Телата са много по-ограничено нещо. Всеки би трябвало да знае поне това...

...Кацнала на върха, птицата затвори очи и си спомни с любов, за всички хора и места, които бе обиквала по пътя си. Усети толкова силно изведнъж - като за последен път! - тяхната красота. Толкова крехка, уязвима, смъртна... Но и затова толкова завладяваща и безгранична... Последната й мисъл сред ледената самота на планината - тъй като тя не можеше да говори, а и нямаше на кого в този момент - беше:

- *Толкова беше красиво!...*

Имаше предвид може би света. И живота. Така земен и неземеен едновременно... Не добър или лош, а и двете. Винаги. Не само жесток, а и нежен. И с ужасно грозни страни. Но като цяло, от птичи поглед, просто толкова красив... Като чудо. Отвъд думите бе красотата, и абсолютната хармония, които усещаше птицата в този предсмъртен момент...

Фениксът погледна за последен път залеза. Слънцето... И бавно и спокойно затвори очи. Последната представа, която имаше тя, бе заключена само в нейното съзнание. Представата (и усещането) бе че тя с крилете си обгръща света... С едното крило - едното полукълбо, а с другото- другото полукълбо. Птицата се видя как прегръща Изтока и Запада... Едновременно. Целият свят... Тази прегръдка, изпълнена с нежност и любов към цялата Земя, именно по залез слънце, бе, разбира се, физически неосъществима... За всяка птица, както и за всеки човек, който някога е имал желание за подобно нещо в някакъв миг от живота си. Тъй като няма криле или ръце, които да са достатъчно големи, за да прегърнат цяла планета. Цял един свят, в който на всичкото отгоре, живеят безкрайно много различни светове... Но така е в реалността. Докато в света на съзнанието, въображението и душата, тези реални граници - поне там! - за добро или зло не съществуват...

Дойде моментът.

Затворила очи, с това прекрасно, последно видение в съзнанието си, птицата полетя в бездната под нея... Полетя надолу от върха на планината. С видели всичко, и вече затворени очи. И без

да разпери криле за полет този път. Тази птица не се страхуваше от смъртта. Та нали бе родена от нея... От пепелта. И пак щеше в това да се превърне рано или късно... И само последните лъчи на Слънцето бяха свидетел на смъртта ѝ. И на нейната безсмъртна любов... Те я погалиха за сбогом, и обагриха крилете ѝ в спираща дъха, макар и вече мъртва, красотата. Така Фениксът умря и тъжен, и щастлив едновременно. С мир и любов в сърцето си, в което пулсираха слети две сърца - тези на пеперудата и водното конче...

Послепис

СЛЪНЦЕТО

“При изгрев слънцето е червено, червено е и при залез. И в щастие, и в нещастие великите са неизменни.” (древноиндийска поговорка)

- **Толкова беше красиво...**-помисли си и Слънцето, в отговор на последната мисъл на вече мъртвата птица - **Сбогом.**
- **Ще се срещнем във Вечността...**- каза и на глас Слънцето, което никога не проговори на птицата приживе.

Може би за да не я уплаши?...

*Кристина Митева
София, 2004*